

Bevezetés a területi elemzések ökonometriájába¹ (könyvismertető)

BENYOVSZKI ANNAMÁRIA²

Mint tudjuk, az ökonometria a matematikai közgazdaságtan önálló tudománnyá fejlődött részterülete, amelynek célja a gazdasági jelenségek matematikai módszerekkel történő elemzése, a közgazdasági elméletek és modellek tapasztalati adatok alapján történő igazolása, illetve megcáfolása. Az ökonometria fontosságát leginkább az a tény támasztja alá, hogy a közgazdasági Nobel-díjat szerző tudósok közel egyötöde ökonometriai témájú kutatásaival érdemelte ki az elismerést. Az 1970-es évektől kezdődően egyre nagyobb figyelmet kapott a területi szintű folyamatok ökonometriai módszerekkel való elemzése.

A szerző célja a területi szintű társadalmi, gazdasági folyamatok ökonometriai elemzésébe való bevezetés. A jegyzet első fejezetében átfogó képet kapunk a területi elemzések kvalitatív és kvantitatív módszereiről, amelyek a regionális gazdasági folyamatok jobb megértését segítik elő. Ebben a fejezetben a szerző bemutatja a területi kutatásokat támogató statisztikai adatbázisokat, melyek az adatimportálás szempontjából fontos szerepet játszanak, kiemelve ezen adatforrások információtartalmát, hangsúlyt fektetve az adatok pontosságára és megbízhatóságára. A szerző bemutatja a függvényforma megválasztásának alapelveit, a két- és többváltozós lineáris és nem lineáris regressziós függvények illeszkedésének vizsgálatát, a modellszelekciós kritériumo-

¹ Kocziszky György 2013. *Bevezetés a területi elemzések ökonometriájába*. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 166 oldal.

² PhD, adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézet, e-mail: annamaria.benyovszki@econ.ubbcluj.ro.

³ A szerző jóvoltából a kötet megtalálható a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetének könyvtárában, illetve az RMKT-könyvtárban (szerk. megj.)

kat. Gyakorlati példákon keresztül szemlélteti a modell eredményeinek értelmezését, valamint a becsült függvény alapján levonható gazdasági következtetéseket. A regressziós modellek alkalmazhatósága esetén külön figyelmet kapnak a keresztmetszeti, idősoros és panelmodellek.

A második fejezetben a régiók (települések, kistérségek stb.) közötti kölcsönhatások modellbe történő beépítési lehetőségeit mutatja be a szerző a szomszédsági mátrix, területi korreláció, területi stacionaritás és a területi autokorreláció segítségével. Területi keresztmetszeti regressziós és területi panelmodellek segítségével vizsgálja, hogy egy adott jelenség alakulását hogyan befolyásolják a releváns független változók kivül a területileg szomszédos vagy közeli események (például: szomszédos régió gazdasági kibocsátása, foglalkoztatási adatai, jövedelmi viszonyai). A második fejezet harmadik alfejezete a regionális növekedésre gyakorolt szomszédsági hatás vizsgálatával foglalkozik.

A jegyzetben bemutatott módszerek jobb megértését segítik a fejezetek végén található ellenőrző kérdések, valamint a területi adatokat feldolgozó számpéldák, amelyeket SPSS és Gretl statisztikai szoftverrel oldott meg a szerző. Külön kiemelendő, hogy fogalomtár, az alapvető statisztikai összefüggéseket tartalmazó képlettár és szöszedet segíti az olvasót a területi elemzésekben használható ökonometriai módszerek jobb megértésében és elsajátításában.

Összegezve, Kocziszky György *Bevezetés a területi elemzések ökonometriájába* című könyvét a regionális tudományok iránt érdeklődő egyetemi hallgatók, ezzel a tudományos szakterülettel foglalkozó kutatók, valamint gyakorló szakemberek számára egyaránt ajánlom.
